

Ljubljana, 6. september 2006

GRADIVO ZA MEDIJE

POENOSTAVITVE V PREDLOGIH DAVČNIH ZAKONOV

1. Zakon o davčnem postopku

- Zakon uvaja nove možnosti za popravljanje obračunov in davčnih napovedi po poteku zakonsko odločenega roka; spremenjena je ureditev samoprijave.
- Zakon daje poudarek elektronskemu izmenjavanju podatkov med davčno upravo in zavezanci ter določa, da zavezanci, ki opravljajo dejavnost, vse dokumente (napovedi, obračune) pri davčnemu organu vlagajo v elektronski obliki.
- Opuščena je obveznost izplačevalcev dohodkov, da za nerezidente – prejemnike dohodkov, pridobijo slovensko davčno številko, če gre le za občasne dohodke; zagotoviti pa je treba vse druge podatke, ki omogočajo identifikacijo.
- Določen je znesek davka, ki se v odmernem postopku zavezacu ne odmeri (10 evrov).
- Zakon predvideva možnost za podaljšanje roka za pritožbo za dodatnih 15 dni, če se zavezanec pritoži zoper odločbo, izdano na podlagi davčnega inšpekcijskega postopka.
- Davčnim zavezancem – fizičnim osebam bo v posebnih primerih omogočeno plačilo davka v treh obrokih, tudi če niso izpolnjeni sicer predpisani pogoji za obročno plačilo (ogrožanje preživljanja družine zavezanca).
- Črtano je obvestilo o nameravanem inšpekcijskem pregledu. O tem je zavezanec obveščen s sklepom o začetku inšpekcijskega pregleda.
- Črtano je obvestilo o davčnem dolgu pred začetkom davčne izvršbe.
- Zavezanec lahko zahteva, da se namesto predložitve instrumenta zavarovanja davčni dolg zavaruje z vpisom zastavne pravice na nepremičnini, kar naj bi zmanjšalo stroške zavarovanja davčnega dolga za davčne zavezance.

- Posebni del zakona:

- uvedena je predizpolnjena napoved, ki jo za davčnega zavezanca vnaprej izpolni davčni organ. Davčni zavezanec pa ima možnost, da v zakonsko predpisanem roku poda ugovor;
- črta se obveznost, da morajo subjekti, ki opravljajo dejavnost, davčnemu organu posredovati podatke, ki se nanašajo na dohodke, ki so oproščeni dohodnine, saj takšna obveznost predstavlja za davčnega zavezanca nesorazmerne stroške;
- podaljšuje se rok plačila davčnega odtegljaja, in sicer mora plačnik davka davčni odtegljaj plačati najpozneje v roku sedem dni po dnevu izplačila dohodka, izračunati in odtegniti pa ob obračunu dohodka; določba pomeni poenostavitev za plačnika davka v likvidnostnem smislu;
- poenostavitev bo določena pri predlaganju dokumentacije glede cen v poslovanju med povezanimi osebami – rezidenti;
- odpravlja se dovoljenje glede uveljavljanja ugodnosti v primerih obdavčitev pri prenosu premoženja, zamenjavah kapitalskih deležev, združitvah in delitvah, ugodnosti, le ugodnosti se bodo lahko pridobile na podlagi priglasitve davčnemu organu, vsled tega bo tudi postopek priglasitve v vseh navedenih transakcijah spremenjen.

2. Zakon o dohodnini

- Iz poglavja dohodek iz dejavnosti se črta posebno poglavje o dohodku, doseženem s posameznim poslom. Navedeni dohodek se bo obravnaval kot dohodek iz zaposlitve, in sicer kot dohodek iz drugega pogodbenega razmerja, pri čemer ne bo potrebno razmejevanje na dohodke, dosežene v odvisnem razmerju, in dohodke, dosežene v neodvisnem razmerju.
- Določa se nov, enostavnejši kriterij razmejevanja dohodkov iz dejavnosti od dohodkov iz oddajanja premoženja v najem in iz prenosa premoženjskih pravic, in sicer je kriterij doseganje navedenih dohodkov v okviru organiziranega podjetja oziroma organizirane dejavnosti.
- Večje število zavezancev bo lahko ugotavljalo davčno osnovo od dohodka iz dejavnosti na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov (povečuje se dohodkovni prag, možnost imajo tudi podjetniki). V zvezi s prenosi izgube pri

dohodku iz dejavnosti se predlaga časovno neomejeno prenašanje izgube v naslednja davčna obdobja.

- Črtajo se določene olajšave (npr. olajšava za različne namene, posebne osebne olajšave, investicijske olajšave, olajšava za zaposlovanje).
- Za osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost se določa spodnji prag obsega katastrskega dohodka 200 EUR (varianta: 100 EUR), s čimer se iz obdavčitve z dohodnino izvzame velik del zavezancev z manjšimi zneski katastrskega dohodka. Rešitev predstavlja z administrativnega vidika veliko zmanjšanje (za 70 do 80 %) obsega komuniciranja med davčnim organom in zavezanci, ki jim davčni organ pošilja odločbe ali vsaj obvestila o višini katastrskega dohodka, ne da bi se na drugi strani bistveno zmanjšal obseg obdavčljivih dohodkov iz tega vira.
- Obresti, dividende in dobiček iz kapitala so umeščeni v eno poglavje, naslovljeno »Dohodek iz kapitala«.
- Pri obdavčevanju dobička iz kapitala se vsem zavezancem priznajo normirani stroški v višini 1% nabavne vrednosti kapitala ter 1% vrednosti kapitala ob odsvojitvi (ti stroški nadomeščajo dosedanje stroške različnih provizij).
- Zmanjša se število obrazcev, potrebnih za izvajanje zakona – obrazcev napovedi, obvestil, zahtevkov in t.i. REK obrazcev.

3. Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb

- Predlagano je krajše obdobje (3 leta; po veljavnem zakonu je to obdobje 5 let), v katerem zavezanec ne sme spreminjati izbranega davčnega obdobja.
- Glede dokumentacije v zvezi s transfernimi cenami je predlagana rešitev, da povezane osebe (rezident ali nerezident – tuja oseba) zagotavljajo davčnemu organu manjši nabor podatkov (predlagano je črtanje razlogov za izbiro metode), medtem ko je za povezane osebe rezidente (znotraj RS) predlagano predlaganje dokumentacije v zvezi s transfernimi cenami na zahtevo davčnega organa v postopku davčnega nadzora.
- Predlagano je, da se pri prevrednotenjih finančnih naložb oziroma finančnih instrumentov izmerjenih po pošteni vrednosti prek poslovnega izida priznajo odhodki zaradi prevrednotenja v obračunanih zneskih (na ta način so evidence za poslovne namene izenačene z evidencami za davčne namene).

- Predlagane so poenostavitve v zvezi z izvzemom dividend (predlagana je odprava pogoja udeležbe v kapitalu oziroma pri upravljanju izplačevalca dividende v višini najmanj 20% in odprava pogoja časa trajanja udeležbe najmanj 24 mesecev).
- V zvezi z vrednotenjem zalog se predlaga odprava časovne omejitve v zvezi s preходом na drugo metodo vrednotenja zalog.
- V zvezi s prenosi izgube se predlaga časovno neomejeno prenašanje izgube v naslednja davčna obdobja.
- V zvezi s statusnimi preoblikovanji se predlaga uvedba instituta priglasitve namesto dovoljenja, ki je uveljavljeno v veljavnem zakonu.
- Črtajo se določene olajšave (na primer olajšava za investiranje, olajšava za zaposlovanje).
- Druge poenostavitve, ker so določeni instituti oziroma režimi urejeni na način kot oziroma ureditev sledi pravilom računovodenja (računovodskih standardi) za poslovne namene (na primer odhodki amortizacije, prevrednotenje dobrega imena).

Predlog zakona o davku od dohodkov pravnih oseb		
SPLOŠNO: Predlog zakona je <u>razvojno naravan, konkurenčen in atraktiven</u> , zlasti za investitorje, vključno s tujimi investitorji, <u>ter prijazen do zavezancev</u> .		
Rešitvi ugodni za holdinge	<p><u>Izvezem dividend:</u> Pri tistem zavezancu, ki prejema dividende, se le-te izvezemajo iz davčne osnove, kar pomeni, da niso obdavčene še pri prejemniku pravnih osebi, ker so bile že obdavčene pri izplačevalcu kot dobiček. Tako se odpravlja njihova dvojna obdavčitev. Takšna ureditev je tudi primerjalno ugodna, ker ima veliko drugih držav kakšne pogoje.</p> <p><u>Izvezem kapitalskih dobičkov:</u> Ob odsvojitvi lastniških deležev v drugi družbi se polovica tako ustvarjenega dobička izvzema iz davčne osnove, v kolikor je udeležba v kapitalu druge družbe, najmanj 6 mesecev, znašala vsaj 25% in je v tem obdobju zavezanec zaposloval vsaj eno osebo. Gre za ureditev, ki do sedaj ni bila v zakonu in odpravlja dvojno ekonomsko obdavčitev.</p>	<p>Avstrija jih izvzema brez pogojev, če jih je plačala družba rezidentka in pod pogoji - 10% udeležba, ki traja 1 leto – če jih izplača družba nerezidentka.</p> <p>Madžarska; izvzem celotnega dobička ob 30% udeležbi v zadnjih 2 letih – Madžari so te pogoje uvedli 1. septembra letos.</p> <p>Avstrija jih izvzema brez pogojev, če jih je plačala družba rezidentka in pod pogoji - 10% udeležba, ki traja 1 leto – če jih izplača družba nerezidentka.</p>
Odprava dvakratne obdavčitve in zagotavljanje, da ne pride do neobdavčitve	<p>Primer je, če kazni, ki jo plača zavezanec, v enem davčnem letu ni bila priznana kot odhodek (je bila torej obdavčena), ker kazni niso davčni odhodek, potem se pa dogodi, da zavezanec v sporu uspe (naslednje leto ali čez dve leti) in mu je kazni vrnjena, le-ta ne gre še enkrat v davčno osnovo.</p> <p>Prav tako pa se zagotavlja, da nek odhodek, ne bi bil ponovno davčni odhodek v naslednjih davčnih obdobjih, da se ne bi dvakrat ali večkrat zmanjševala davčna osnova.</p>	
Odpravlja se tudi pravna dvojna obdavčitev	<p>Pomeni, da se v tujini plačan davek lahko odbije od domačega davka ali se v določenih primerih zahteva vračilo v tujini plačanega davka.</p>	<p>Nemčija in Danska: Za tuje davke, plačane na tuje dohodke, se rezidentu prizna zmanjšanje davka. To je ukrep nacionalne zakonodaje. Drugače veljajo določbe mednarodne pogodbe o izogibanju dvojnemu obdavčevanju.</p>
Tudi nerealizirane izgube se priznavajo	<p>Davčno osnovo izgube zmanjšujejo že ko se evidentirajo za poslovne namene in ne šele takrat, ko se izguba »dejansko« realizira, to pa je, ko se na primer sredstvo proda z izgubo. To pa zato, ker se tudi določeni dobički vključijo v davčno osnovo, ko se sredstvo prevrednoti navzgor, na višje vrednosti.</p>	<p>Nemčija, Danska, Avstrija: V načelu se priznavajo ob realizaciji.</p>
Ugodno je tudi obravnavanje dolgoročnih rezervacij	<p><u>Dolgoročne rezervacije</u>, ki jih zavezanci oblikujejo za pokrivanje bodočih stroškov, na primer za garancije, rezervacije za pokojnine, rezervacije za odpravnine ob upokojitvi. To so za zavezanca davčni odhodek že v tistem trenutku, ko jih oblikuje oziroma predvidi v višini 50%, torej zmanjšujejo davčno osnovo, že ko jih zavezanec oblikuje za takšne namene, ve pa, da jih bo mogoče porabil v prihodnosti. Del rizikov in obveznosti z zavezancem tako deli država.</p>	<p>Nemčija: Dovoljene so rezervacije za nekatere obveznosti kot so določena bodoča plačila pokojnin zaposlenim, plačila iz naslova danih jamstev, garancije, odškodninski zahtevki, pravdni stroški.</p> <p>Danska: Dovoljene so rezervacije za garancije, če iz preteklega poslovanja izhaja, da resnično obstaja tveganje in je višina tveganja precejšnja.</p> <p>Avstrija: Dovoljene so rezervacije za odpravnine, tekoče pokojnine in prihodnje obresti na pokojnine, druge negotove obveznosti in pričakovane izgube iz projektov v teku.</p>
Davčne olajšave za zaposlovanje invalidov za donacije (višje)	<p>V celoti se ohranja olajšava za zaposlovanje invalidov, tako je plača invalida že odhodek, poleg tega pa del plače invalida še enkrat zmanjša osnovo kot olajšava, še večja pa so ta zmanjšanja, če delodajalec zaposluje invalide nad določeno kvoto.</p> <p>Olajšava za donacije se bo povečala, če bo pravna oseba donirala za kulturne namene in za namene varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.</p>	<p>Določene države priznavajo zmanjšanje davčne osnove za donacije, ponavadi so to donacije določenim organizacijam (te so včasih poimensko naštet) in za določene namene (npr. Nemčija: dobrodelni, religiozni, cerkveni, znanstveni).</p>

4. Zakon o davku na dodano vrednost

Besedilo novega Zakona o davku na dodano vrednost (v nadaljevanju ZDDV) je pripravljeno po zgledu predloga revidiranega besedila Šeste direktive Sveta, ki je v fazi sprejemanja pred pristojnimi organi Sveta EU.

Za davčne zavezance besedilo novega ZDDV pomeni:

- večjo preglednost celotnega ZDDV (poenotenje opredelitev, redakcijske spremembe celotnega besedila, preštevilčenje členov, združevanje posameznih členov pod poglavje, ki obravnava določeno tematiko);
- prilagoditve zneskov v zvezi s preходом na evro;
- vračilo presežka DDV v 72. členu ni več limitirano glede na vrednostne limite in se davčnemu zavezancu na njegovo zahtevo vrne v 60 dneh po predložitvi obračuna DDV;
- poenostavitev vodenja evidenc (večja enostavnost, zmanjšanje stroškov za davčne zavezance);
- prekvalifikacija prenosa stvarnih pravic in deležev na nepremičninah, ki dajejo imetniku lastninsko pravico oz. pravico posesti na nepremičnini bo razbremenila davčne zavezance glede plačila DDV, saj se po novem obravnava kot promet storitev in se DDV plačuje od vsakega obroka in ne več ob ustanovitvi stavbne pravice v celoti;
- uvedba davčnih skladišč za davčne zavezance pomeni odlog plačila DDV do iznosa določenega blaga iz davčnega skladišča;
- v zvezi s spremembo definicije prometa, ki se upošteva pri presoji o tem, ali gre za malega davčnega zavezanca ali ne, pomeni poenostavitev za približno 5580 davčnih zavezancev, ki jim po novem ne bo potrebno več izpolnjevati obveznosti iz naslova DDV;
- v primeru uvedbe enotne stopnje DDV bo poenostavljena izdaja računov in vodenje knjigovodstva.

5. Zakon o davku na promet nepremičnin

Besedilo novega Zakona o davku na promet nepremičnin ne vključuje bistvenih administrativnih poenostavitev za davčne zavezance. Zaradi vključitve postopkovnih določb v materialni zakon o obdavčenju so obveznosti zavezancev predstavljene na preglednejši način.

6. Zakon o davku na nepremičnine, Zakon o davku na dediščine in darila ter Zakon o davku na prevozna sredstva

V okviru teh predlogov zakonov ne gre za posebne poenostavitve administrativnih postopkov, ampak je njihov temeljni namen posodobiti sistem obdavčevanja premoženja. Pri pripravi predlogov zakonov si prizadevamo vzpostaviti čimbolj transparenten in administrativno enostaven sistem. Zaradi vključitve postopkovnih določb v materialni zakon o obdavčenju so obveznosti zavezancev predstavljene na preglednejši način.

SLUŽBA ZA ODNOSE Z JAVNOSTMI